

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátu složeném z předsedy Jana Dvořáka a soudců Aleše Korejtky a Petry Venclové ve věci **žalobce P.P.**, nar. „X“, bytem „X“, proti **žalovanému Krajskému úřadu Pardubického kraje**, se sídlem Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2016, č. j. KrÚ 25274/2016/OŽPZ/Bo,

t a k t o :

I. Žaloba s e z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 8.4.2016, č. j. KrÚ 25274/2016/OŽPZ/Bo, ve spojení s rozhodnutím Městského úřadu Hlinsko ze dne 22. 2. 2016, č. j. Hl 3596/2016/OŽP, bylo rozhodnuto o výši odvodu (§ 11 odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů) za odňatou zemědělskou půdu ve prospěch záměru žalobce - výstavby malé vodní elektrárny

(MVE 2 Hamry) na řece Chrudimce v k. ú. Hamry u Hlinska a v k. ú. Blatno. Povinným k platbě odvodů je žalobce.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž namítal (viz omezení žalobních bodů ve smyslu § 71 odst. 2 věty druhé zákona č. 150/2002 Sb. při jednání soudu dne 1. 2. 2017 /listy číslo 99 až 100 soudního spisu/), že odvody za trvale odňatou půdu neměly být vůbec orgány ochrany zemědělského půdního fondu stanoveny, neboť Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky žalobci rozhodnutím ze dne 5.9.2012, č. j. 1981/ZV/2012, povolila (udělila)

- a) podle § 56 odst. 1 a § 56 odst. 2 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o ochraně přírody a krajiny“), výjimku ze zákazu škodlivě zasahovat od přirozeného vývoje zvláště chráněného druhu živočicha v kategorii ohrožený druh – vranky obecné, a to v souvislosti se stavbou malé vodní elektrárny na řece Chrudimce v k. ú. Hamry u Hlinska a v k. ú. Blatno,
- b) podle § 43 zákona o ochraně přírody a krajiny výjimku ze základních ochranných podmínek chráněné krajinné oblasti uvedených v § 26 odst. 1 písm. c), v § 26 odst. 2 písm. a) a v § 26 odst. 3 písm. a) zákona o ochraně přírody a krajiny, a to konkrétně výjimku pro vjezd a setrávání motorových vozidel mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, pro umístění a povolování nových staveb na území první zóny chráněné krajinné oblasti a pro provádění terénních úprav značného rozsahu a změnu vodního režimu na území první a druhé zóny chráněné krajinné oblasti v souvislosti se stavbou malé vodní elektrárny na řece Chrudimce v k. ú. Hamry u Hlinska a v k. ú. Blatno.

Pokud vzdor výše uvedeným výjimkám povoleným podle zákona o ochraně přírody a krajiny orgány ochrany zemědělského půdního fondu rozhodly o odvodu za odňatou zemědělskou půdu ve prospěch záměru žalobce (výstavby malé vodní elektrárny na řece Chrudimce v k. ú. Hamry u Hlinska a v k. ú. Blatno), rozhodly nezákonně a jejich rozhodnutí by měla být zrušena. Jinou než shora uvedenou námitku žalobce neuplatnil a nepožadoval, aby z jiných důvodů než z důvodu shora popsaného soud žalobou napadené rozhodnutí přezkoumával.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě (které není třeba rekapitulovat, neboť jeho obsah účastníci znají, nadto v řízení byl žalovaný úspěšný, přičemž v odůvodnění rozsudku je třeba vypořádat námitky toho účastníka, kterému soud za pravdu nedal) uvedl, že rozhodnutí o povolení výjimky podle § 43 odst. 3 a § 56 odst. 1 a § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny není rozhodnutím o výjimce ze zákonem stanovené povinnosti (§ 11 odst. 1 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu) zaplatit za odňatou zemědělskou půdu odvod ve výši stanovené podle přílohy k zákonu o ochraně zemědělského půdního fondu. Žaloba proto není dle žalovaného důvodná a měla by být zamítnuta.

Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) žalobou napadené rozhodnutí (přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu /§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Jak již konstatoval Ústavní soud v odůvodnění nálezu ze dne 15.3.2016, sp. zn. Pl. ÚS 30/15, právní úprava ochrany zemědělského půdního fondu je stěžejním prostředkem k realizaci ústavním pořádkem reglementované ochrany přírodního bohatství. Podle čl. 7 Ústavy je stát povinen dbát o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství. Na úrovni ústavního pořádku na citované ustanovení navazuje čl. 11 odst. 3 věta druhá Listiny, podle níž výkon vlastnického práva nesmí poškozovat přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem, a dále čl. 35 Listiny – podle jeho prvního odstavce má každý právo na příznivé životní prostředí a podle třetího odstavce nesmí nikdo při výkonu svých práv ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje či druhové bohatství přírody nad míru stanovenou zákonem.

Odvod za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu pak představuje esenciální opatření k ochraně zemědělského půdního fondu jako základního přírodního bohatství naší země, nenahraditelného výrobního prostředku umožňujícího zemědělskou výrobu a jedné z hlavních složek životního prostředí (§ 1 odst. 1 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, § 2 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů). Účelem peněžitého odvodu za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu je regulace rozsahu (plochy) půdy odnímané ze zemědělského půdního fondu.

Zákon jasně stanoví, že osoba, které svědčí oprávnění k záměru, pro který byl vydán souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu (takovou osobou je i žalobce), je povinna za odňatou zemědělskou půdu zaplatit odvod ve výši stanovené podle přílohy k zákonu o ochraně zemědělského půdního (§ 11 odst. 1 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu). O výši odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu rozhodne orgán ochrany zemědělského půdního fondu podle přílohy k zákonu o ochraně zemědělského půdního fondu po zahájení realizace záměru (§ 11 odst. 2 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu). Konkrétní výše odvodu se stanoví podle sazebníku odvodů – přílohy zákona o ochraně zemědělského půdního fondu. O odnětí a o stanovení odvodu rozhoduje orgán ochrany zemědělského půdního fondu, kterým je v prvním stupni místně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad či Ministerstvo životního prostředí, popř. správa národního parku, a to v závislosti na rozloze dotčené půdy (do 1 ha, do 10 ha, resp. nad 10 ha, § 15, 17 a 17a zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů).

V § 11a zákona o ochraně zemědělského půdního fondu jsou sice uvedeny výjimky z povinnosti stanovit odvody za trvale odňatou zemědělskou půdu (jedná se o taxativní – tedy úplný, přesný a konečný - výčet), záměr žalobce však prima vista nelze podřadit pod žádnou z těchto výjimek. Tyto výjimky je přitom třeba vykládat restriktivně (*exceptiones non sunt extendendae*) a je nutno se držet textu právního předpisu (*clara non sunt interpretanda*).

Rozhodnutí Agentury ochrany přírody a krajiny ze dne 5.9.2012, č. j. 1981/ZV/2012, o povolení výjimky žalobci podle § 43 odst. 3 a § 56 odst. 1 a § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny není, jak již uvedl žalovaný, rozhodnutím o výjimce ze zákonem stanovené povinnosti (§ 11 odst. 1 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu) zaplatit za odňatou zemědělskou půdu odvod ve výši stanovené podle přílohy k zákonu o ochraně zemědělského půdního fondu (ostatně právní řád vydání takového rozhodnutí ani nepřipouští), nýbrž rozhodnutím o výjimce ze zákazu škodlivě zasahovat od přirozeného vývoje zvláště chráněného druhu živočicha a rozhodnutím o výjimce ze základních ochranných podmínek

chráněné krajinné oblasti. Orgány ochrany zemědělského půdního fondu proto zcela správně rozhodly o odvodu za odňatou zemědělskou půdu.

Lze tedy uzavřít, že základní žalobní námitka nebyla důvodná, a proto soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I).

Žalobce nebyl v řízení úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario), úspěšný žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení vzdal, a proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II). Ostatně Nejvyšší správní soud (rozšířený senát) dospěl k závěru, že žalované správní orgány mají právo na náhradu jen těch účelně vynaložených nákladů, které přesahují jejich běžnou úřední činnost, přičemž náklady vynaložené v řízení před správním soudem lze dle Nejvyššího správního soudu považovat za součást běžné úřední činnosti. Běžnou úřední činnost by mohly přesahovat např. náklady správního orgánu vynaložené na obranu proti žalobám zjevně šikanózním (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31.3.2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47; za pozornost ovšem stojí i odlišné stanovisko ke zmiňovanému usnesení rozšířeného senátu).

P o u č e n í :

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 6. února 2017

Jan Dvořák v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Lucie Marešová